

FAKTAARK OM ORGANISERING AF ARBEJDSMILJØARBEJDET

På alle virksomheder skal alle parter samarbejde om virksomhedens arbejds- miljøarbejde.

I dette fakta-ark kan I læse om krav til størrelse af arbejdsmiljøorganisationen og valg af arbejdsmiljø- repræsentant.

Virksomheder med en til ni ansatte

- Arbejdsgiveren har ikke pligt til at oprette en arbejdsmiljøorganisation
- Arbejdsgiveren skal gennem en løbende personlig dialog med de ansatte samarbejde om virksomhedens arbejdsmiljø
- Arbejdsgiveren skal sørge for at gennemføre en årlig arbejdsmiljødrøftelse.

Virksomheder med 10 til 34 ansatte

- Når virksomheden har fra 10 og op til 34 ansatte, skal der oprettes en arbejdsmiljøorganisation i ét niveau, som omfatter alle ansatte i virksomheden
- Arbejdsmiljøorganisationen skal bestå af en eller flere udpegede arbejdsledere og en eller flere valgte arbejdsmiljørepræsentanter. Der skal dog være mindst det samme antal arbejdsmiljørepræsentanter som arbejdsledere
- Arbejdsgiveren selv eller dennes repræsentant skal være formand.

Virksomheder med minimum 35 ansatte

Har I over 34 ansatte, skal arbejdet i jeres arbejdsmiljøorganisation foregå i to niveauer:

- En eller flere arbejdsmiljøgrupper, der tager sig af det daglige
- Et (eller flere) arbejdsmiljøudvalg, der tager sig af det overordnede.

GRUPPER

En arbejdsmiljøgruppe består af en udpeget arbejdsleder og en arbejdsmiljørepræsentant for en bestemt del af virksomheden.

Tilsammen skal gruppen eller grupperne dække alle ansatte i virksomheden.

UDVALG

Et arbejdsmiljøudvalg består af arbejdsgiver eller en repræsentant for denne samt op til to arbejdsledere og op til to arbejdsmiljørepræsentanter fra arbejdsmiljøgrupperne.

Er der maksimum to arbejdsmiljøgrupper på arbejdspladsen, udgør de sammen med arbejdsgiveren det overordnede arbejdsmiljøudvalg.

Arbejdsmiljølovgivningen giver virksomheder mulighed for lokalt at aftale sig til en anden organisering af arbejdsmiljøarbejdet, hvis der samtidig foreligger en organisationsaftale herom.

Aftalemuligheden indebærer bl.a., at det er muligt at etablere:

- en fælles arbejdsmiljøorganisation for flere driftsmæssigt forbundne virksomheder
- en fælles arbejdsmiljøorganisation for flere arbejdsgivere på samme arbejdssted.

Er der tre eller flere arbejdsmiljøgrupper, vælger arbejdsmiljørepræsentanterne fra grupperne iblandt sig to arbejdsmiljørepræsentanter til arbejdsmiljøudvalget, og arbejdslederne vælger to arbejdsledere.

MIDLERTIDIGE OG SKIFTENDE ARBEJDSSTEDER

Ved midlertidige eller skiftende arbejdssteder arbejder en eller flere personer fra en virksomhed uden for virksomhedens faste arbejdssted.

Eksempler på midlertidige eller skiftende arbejdssteder kan være arbejde i politiet, vinduespolering, rengøring eller vagttjeneste.

Hvis den enkelte arbejdsgiver har mindst fem ansatte på udearbejdsstedet, og deres arbejde foregår i en periode på mindst 14 dage, skal samarbejdet om arbejdsmiljø på udearbejdsstedet foregå i en Arbejdsmiljøorganisation.

HVEM TÆLLER MED

Alle ansatte – uanset ansættelsesforhold – som ikke er virksomhedsledere eller arbejdsledere, tælles med, når virksomheden skal finde ud af, hvordan de skal opbygge virksomhedens arbejdsmiljøorganisation.

STØRRELSEN

Antallet af arbejdsmiljørepræsentanter, arbejdsledere og grupper i arbejdsmiljøorganisationen fastsættes af arbejdsgiver i samarbejde med ansatte og ledere ud fra nærhedsprincippet. Det vil kort fortalt sige, at arbejdsmiljøorganisationen i praksis skal kunne løse opgaverne på en tilfredsstillende måde i forhold til virksomhedens struktur og således, at de ansatte kan drøfte arbejdsmiljøforhold med arbejdsmiljøorganisationen inden for den ansattes arbejdstid.

OFFENTLIGE ARBEJDSPLADSER

På arbejdspladser i kommuner og regioner er arbejdsmiljøarbejdet typisk en del af MED-strukturen og aftalt i den lokale MED-aftale, der bl.a. tager stilling til hvilke arbejdsmiljøgrupper, der skal være og dermed antallet af arbejdsmiljørepræsentanter.

På arbejdspladser i staten er arbejdsmiljøarbejdet en del af SU (psykisk arbejdsmiljø) eller en selvstændig arbejdsmiljøorganisation.

VALG AF ARBEJDSMILJØREPRÆSENTANT(ER)

- Arbejdsgiver er ansvarlig for, at der afholdes valg af arbejdsmiljørepræsentant blandt de ansatte i virksomheden
- Der kan vælges flere arbejdsmiljørepræsentanter, der hver især dækker en del af virksomheden
- Arbejdsmiljørepræsentant(er) vælges blandt alle ansatte uden ledelsesfunktioner, og alle ansatte har valgret
- Valgperioden er to år. Det kan aftales, at valgperioden skal være op til fire år
- Regler for valg og valgbarhed følger reglerne for valg af tillidsrepræsentanter.

ARBEJDSMILJØORGANISATIONENS OPGAVER

Uanset om arbejdsmiljøorganisationen er i et eller to niveauer, er de samlede opgaver de samme. Hvis der er et eller flere udvalg, skal det strategiske arbejdsmiljøarbejde foregå i udvalget/ene.

ARBEJDSMILJØORGANISATIONEN SKAL BL.A.:

- planlægge, lede og koordinere virksomhedens samarbejde om arbejdsmiljø og sundhed og udarbejde en strategi for virksomhedens arbejdsmiljøarbejde
- gennemføre den årlige arbejdsmiljødrøftelse
- kontrollere, at arbejdsmiljøforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige
- deltage i udarbejdelse af arbejdspladsvurdering (APV)
- rådgive arbejdsgiveren om løsning af sikkerheds- og sundhedsmæssige spørgsmål
- bidrage til at undersøge årsager til arbejdsulykker og gennemføre foranstaltninger til forebyggelse af ulykker
- påvirke de ansatte og ledere til en adfærd, der fremmer egen og andres sikkerhed og sundhed
- opstille principper for oplæring og instruktion og kontrollere, at instruktion og oplæring er effektiv
- holde sig orienteret om arbejdsmiljølovgivningen.

Her kan I læse mere

Arbejdstilsynets vejledninger

- At-vejledning om samarbejde i virksomheder med højst ni ansatte
- At-vejledning om samarbejde i virksomheder med 10-34 ansatte
- At-vejledning om samarbejde i virksomheder med mindst 35 ansatte
- At-vejledning om samarbejde om arbejdsmiljø på midlertidige eller skiftende arbejdssteder bortset fra bygge- og anlægsarbejde
- At-vejledning aftaler om virksomhedernes samarbejde om arbejdsmiljø.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse

- Bekendtgørelse om samarbejde om sikkerhed og sundhed.

Øvrigt materiale fra bfa-service.dk, se fx.:

- Faktaark om den årlig arbejdsmiljødrøftelse
- Faktaark om arbejdsmiljøuddannelsen
- Guide til nye arbejdsmiljørepræsentanter
- Guide til et godt arbejdsmiljø (til ledere)